

ŽELJEZNIČKI PRIJEVOZ-PRIMJENA PREUZETOG ZAKONA O UGOVORIMA O PRIJEVOZU U ŽELJEZNIČKOM PROMETU

PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Presuda br. II Pž-2696/92-2 od 14. rujna 1993.

Vijeće: mr. Andrija Eraković, mr. Veljko Vujović, prof. dr. Branko Jakaša

Unatoč okolnosti da je bivši preuzeti zakon, u slučaju da je više željeznica obavilo suugovoreni promet, sve njih činio solidarno odgovornim za naknadu štete, na ugovore zaključene prije stupanja na snagu preuzetog zakona primjenjuje se prijašnji zakon, konkretno čl. 1006. ZOO, iz čega proizlazi da odgovara ona željeznica na čijem je teritoriju nastala šteta. Ako su plombe vagona bile skinute, a manjak tereta je pravilno utvrđen, za naknadu štete odgovara željeznica na čijem su teritoriju plombe skinute.

Tužitelj je osiguratelj, a tuženik željezničko transportno poduzeće. Tužitelj u tužbi navodi da je svom osiguraniku, primatelju tereta iz ugovora o prijevozu na željeznicama, isplatio naknadu štete za ustanovljeni manjak tereta nafte. Kako je na temelju te isplate stupio subrogacijom na mjesto osiguranika, zahtjeva da mu tuženik naknadi isplaćenu osiguraninu.

Prvostupanjska presuda je udovoljila tužbenom zahtjevu. Tužitelj se žali protiv te presude.

Drugostupanjski sud je zauzeo stajalište da je žalba neosnovana iz sljedećih bitnih razloga:

Ovaj drugostupanjski sud je ispitaio pobijanu presudu po čl. 365. preuzetog Zakona o parničnom postupku (ZPP) pa je ustanovio da prvostupanjska presuda ne sadrži ni jednu apsolutno bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz odredbe st. 2. čl. 354. ZPP-a.

Prvostupanjski sud je pravilno primijenio materijalno pravo na utvrđeno činjenično stanje i to:

- da je tužitelj osiguratelj koji je po osnovi osiguranja robe u transportu isplatio svom osiguraniku, korisniku prijevoza, INI Zagreb, štetu nastalu zbog manjka tereta u transportu na relaciji od Siska do Bogutovca po tovarnom listu (list spisa 3) i tako subrogacijom ušao u prava tog svog oštećenog osiguranika;

- iz izviđajnog zapisnika (list spisa 4) proizlazi da je do manjka 840 kg motornog goriva došlo iz razloga za koje je odgovorna željeznica, jer su skinute plombe kojima je bila zaplombirana cisterna, pa je dakle do štete došlo za vrijeme dok se gorivo nalazilo pod nadzorom tuženog prijevoznika;

- šteta je utvrđena u odredištu u Bogutovcu i o tome sačinjen izviđajni zapisnik (list spisa 4).

Tuženik se neosnovano protivi plaćanju ovoga iznosa iz slijedećih razloga:

U ovoj pravnoj stvari šteta se dogodila dana 9.06.1989. godine.

Po odredbi članka 1106. preuzetog Zakona o obveznim odnosima (NN 53/91) proizlazi da je u našem pravu prihvaćen tempus regit actum tj. da se na obvezne odnose primjenjuju propisi koji su vrijedili na dan nastanka obveze.

U konkretnom slučaju radi se o odgovornosti tužene željeznice za neispunjene obveze iz ugovora o prijevozu željeznicom uređene posebnim Zakonom o ugovorima o prijevozu u željezničkom prometu (preuzetih također Zakonom o preuzimanju saveznih zakona objavljenih u NN 53/91 u svezi sa Sl.1.SFRJ broj 2/74).

Prema odredbi članka 67. toga Zakona "za štetu solidarno odgovaraju željezničke transportne organizacije udruženog rada koje su sudjelovale u prijevozu".

Prema tome, iako je tuženik željeznička organizacija koja je prva započela prijevoz, a završila ju je druga željeznička organizacija ŽTP Željeznički transport Beograd, temeljem ove odredbe tužitelju kao korisniku prijevoza odgovara i tuženik HŽP Zagreb po ovom pravnom osnovu u cijelosti za naknadu štete (članak 414. Zakona o obveznim odnosima).

Prema tome potpuno je neodlučna okolnost što je naknadno u 1991. godini posebnim zakonom stavljen izvan snage Zakon SFRJ o udruživanju zajednice u JŽ 53/91, kojim je otklonjena ova solidarna odgovornost za nastalu štetu, jer se taj zakon ne odnosi retroaktivno na odnose koji su nastali prije njegovog stupanja na snagu, dakle prije 8.10.1991. godine, a ovdje je šteta nastala u 1989. godini.

Mr. Veljko Vujović

Summary

CARRIAGE BY RAIL-THE APPLICATION OF THE ADOPTED LAW ON CONTRACTS ON TRANSPORTATION IN RAILWAY TRAFFIC

Notwithstanding the provision contained in the adopted Law on Contracts on Transportation in Railway Traffic which makes all the railways participating in the performance of a voyage jointly and severally liable to contracts concluded before the entry into force of the mentioned law, the former law, and in particular Article 1006 of the Law on Obligations is applied. This means that the railway on whose territory the damage occurred is liable for that damage. If the seals have been removed from the wagon, and the missing part of the cargo is properly established, the railway on whose territory the seals have been removed is liable for the damage.